

Beslutningsforslag nr. **B 18**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 13. oktober 2017 af Finn Sørensen (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL) og Søren Søndergaard (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en social protokol til Lissabontraktaten

Folketinget pålægger regeringen at arbejde for indførelsen af en social protokol til Lissabontraktaten som foreslået af Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS) i marts 2008.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er med enkelte tilføjelser i bemærkningerne en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 172, folketingsåret 2015-16. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2015-16, 1. samling, sektion A, B 172 som fremsat, sektion B, betænkning over B 172, og sektion F, møde 81 kl. 14.35 og møde 108 kl. 11.31.

Udvidelsen af EU med en række østeuropæiske lande har afsløret en grundlæggende fejl ved EU's regler om fri bevægelighed for kapital, arbejdskraft, varer og tjenesteydelser. Fejlen består i, at reglerne kun sikrer disse fire økonomiske friheder. Arbejderrettigheder og medlemslandenes ret til at beskytte sig mod social dumping som følge af uforholdsmæssig stor indvandring af arbejdskraft og udenlandske tjenesteydere er ikke sikret. Det giver frit spil for arbejdsgivere og privatpersoner til at importere udenlandsk arbejdskraft til lavere lønninger og med dårligere arbejdsvilkår. Resultatet er øget social dumping, som er et voksende problem i de fleste af de »gamle« medlemslande. Der er mange eksempler på, at udenlandske arbejdere udnyttes groft, og at arbejderrettigheder og fagforeninger er under et voldsomt pres.

Hertil kommer en række domme afsagt af EU-Domstolen, som har berøvet medlemslandene og deres fagforeninger muligheden for at sikre, at udstationerede arbejdere arbejder på lige vilkår med hjemlandets. Det drejer sig om følgende domme: Viking Line (Domstolens dom af 11. december 2007, C-438/05), Laval (Domstolens dom af 18. december 2007, C-341/05), Rüffert (Domstolens dom af 3. april 2008, C-346/06) og Luxembourg (Domstolens dom af 19. juni 2008, C-319/06). Konsekvensen af de nævnte domme er, at det er blevet forbudt for medlemslandene og deres fagforeninger ved lov eller kollektive kampskridt at sikre de udstationerede arbejdere samme løn og ansættelsesvilkår som værtslandets egne arbejdere. De udstationerede virksomheder kan derfor påføre værtslandets virksomheder en unfair konkurrence, der forstærkes af, at de betaler skat i hjemlandet efter hjemlandets regler (»Hvad siger dommene – og hvad siger Laval-loven?«, Finn Sørensen, EU-fagligt Netværk, den 24. marts 2016).

Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS, på engelsk ETUC) kaldte de to førstnævnte domme, Viking Line og Laval, for »en licens til social dumping« (»Presentation to the Employment and Social Affairs Committee of the EP«, European Trade Union Confederation, den 26. februar 2006) og fremsatte på den baggrund i marts 2008 et forslag om en social protokol, der skal knyttes til traktaten, hvorved den får samme status (»Proposal for a Social Progress Protocol«, European Trade Union Confederation, den 18. marts 2008). De efterfølgende domme har ikke fået EFS til at ændre sin kritik. EFS har indtil nu fastholdt kravet om en social protokol såvel som kravet om en revision af udstatione-

ringsdirektivet (»Svækket europæisk fagbevægelse har visioner for et andet Europa«, EU-fagligt Netværk, den 7. oktober 2015).

EFS' forslag til en social protokol er ikke noget katalog over rettigheder til lønmodtagerne eller et forsøg på at overdrage mere magt til EU, tværtimod. EFS' forslag er et juridisk dokument, som sikrer, at de faglige og sociale rettigheder har forrang for de økonomiske friheder i tilfælde af konflikt imellem de to sæt rettigheder. Det vil fuldstændig ændre Domstolens grundlag for fortolkning af traktaten og umuliggøre, at Domstolen fremover kan afsige domme, som indskrænker de faglige rettigheder.

Indførelsen af en social protokol som foreslået af EFS vil betyde en reel sikring af konflikttretten og af medlemslandenes og deres fagforeningers ret til og muligheder for at sikre, at udenlandske arbejdere arbejder på lige vilkår med værtslandets.

Den første betingelse for indførelsen af en protokol som foreslået af EFS er, at mindst ét medlemsland rejser krav om den og beder om indkaldelse til en regeringskonference eller rejser kravet i forbindelse med en genforhandling af traktaten. Der er tale om en traktatændring, som kræver enstemmighed.

Indtil nu har ingen medlemslande rejst dette krav. Men på et møde i september 2015 blev socialdemokratiske ministre og faglige landsorganisationer i Sverige, Østrig og Tyskland enige om at arbejde for at opbygge en stærk alliance for kravet om en social protokol som foreslået af EFS (»Regeringer og fagbevægelse i fælles offensiv mod social dumping«, EU-fagligt Netværk, den 22. september 2015). Forslaget har siden fået opbakning fra SAMAK, den nordiske samarbejdskomité for de socialdemokratiske partier og de faglige landsorganisationer (LO) i Norden (»Anstendig arbeid – nøkkel til nye arbejdspladser og bedre produktivitet«, SAMAK, den 15. januar 2016).

Efter Europa-Kommissionens forslag om »en europæisk søjle for sociale rettigheder« i EU (»En europæisk søjle for sociale rettigheder (KOM(2017)250)« Kommissionen, den 26. april 2017) er det endnu mere vigtigt at fremhæve EFS' forslag om en social protokol. Kommissionens forslag er et forsøg på at opregne en masse rettigheder for lønmodtagerne. I bedste fald er det varm luft, fordi EU ikke har kompetence til at regulere ret mange af de foreslåede rettigheder. I værste fald er det et forsøg på at overdrage mere kompetence til EU med det resultat, at endnu flere rettigheder bliver underordnet reglerne om fri bevægelighed. Kommissionens erklærede mål med forslaget er, at de foreslåede rettigheder skal underordnes udviklingen af europolitikken og ØMU'en.

Skriftlig fremsættelse

Finn Sørensen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en social protokol til Lissabontraktaten.

(Beslutningsforslag nr. B 18)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.